

VANCHISAGITI

BY

S. Paramosvara Aiyar,
M. A., B. L., M. R. A. S.

വഞ്ചിശീതി.

ഉദ്ദേശ്യാർ എസ് വരമേശ്വരൻ
ഉണ്ടാക്കിയത്

കോച്ചി ൧൦൦൦.

ശം സപായത്തം.

ANDRUM:
"Malabar Mail" press,
080.
821

DEDICATED

(BY KIND PERMISSION)

TO

His Most Gracious Highness

SRI PATMANABHA DASA VANCHI PALA

Sir Rama Varma

KULASEKHARA KIRITAPATI MANNEY SULTAN

Maharajah Raja Ramrāja Bahadur

SHAMSEER JANG,

K. C. C. S. S., K. G. C. I. E.

FELLOW OF THE MADRAS UNIVERSITY,

MEMBER OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY, LONDON,

OFFICER DE L' INSTRUCTION PUBLIQUE,

Maharajah of Travancore,

BY HIS HIGHNESS'

Ever Devoted and Loyal Dependant

THE AUTHOR

PREFACE.

'*Vanchisagiti*' is my first poetical work presented to the Public. Every subject of His Highness the Maharajah feels that, on this auspicious day, when His Highness completes his forty-seventh year of age, some grateful tribute is due from him to the throne. It is thus only natural that I should select His Highness' glorious reign for the theme of my first Malayalam poem. My heart-felt thanks are due to H. H. Kerala Varma Valia Koil Tampuran C.S.I., F.M.U., M.R.A.S., F. R. Hst. S. and his nephew Mr. A. R. Raja Raja Varma Koil Tampuran M. A., M.R.A.S. for suggesting certain corrections and improvements in the original and to Mr. C. N. A. Ramaiya Sastri B. A., for carefully going through the proof-sheets. That great prince of poets and patron of letters, who was kindly pleased to read through my poem critically in MS., has also favoured me with his valuable opinion thereon, which I publish elsewhere with inexpressible gratitude. If, as I have been personally assured by such a high and respected authority, I shall succeed in establishing a new style of

Malayalam poetry, in which manner will be subordinated to matter and quantity to quality, besides, of course, accomplishing my primary aim of bringing home to every Malayalam-speaking person, the salient traits of our gracious sovereign's character and reign, my maiden literary attempt, however unworthy it be, shall not have been altogether in vain.

S. PARAMESVARA AIYAR.

Trivandrum. }
15th Oct. 1904. }

മഹാമഹിമശ്രീ

കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ

സീ. എസ്. ഐ., എച്ച്. എം. എം. എ. യു., എം. ആർ. എ. എസ്.

എച്ച്. ആർ. എച്ച്. എസ്.

തിരുമനസ്സിലേ അനുഭവാനുഭവപദ്യങ്ങൾ.

‘വഞ്ചിമഹീപതിഗീതി’ യി-
തഞ്ചിതകവിതാവിലാസചാതുരിയാൽ
നെഞ്ചിലെനിക്കതിവേലം
സഞ്ചിതമാം ഘണ്ടത്തേയേകുന്നു. ൧

ഭാഷയിലത്ഥാലംകൃതി
പോഷിയന്നീവധം ഘടിപ്പിച്ചാൻ
ഏഷകവീരതിവിശാരദ
നീഷലിതിന്നില്ലാരിഷലെന്നുള്ളിൽ. ൨

വരമേശ്വരയുരാം കവി
വരഗുണമാം കാവ്യമാരചിച്ചേവം
നരപതിയിൽ മമതയേയും
സരസതയേയും സ്തുടീകരിച്ചു നിജാം. ൩

ചെമ്മേ മലയാളത്തൊടു
സമ്മേളിച്ചോരുതമിഴിലമ്മതിമാൻ
എമ്മേ പരീക്ഷ പാസ്സോ
യിമ്മേദിനിതന്നിലാരുവാനിതുപോൽ? ൪

ഹൈന്ദവീയത്വം ഗൈർവ്യാപ്തം
 നാണീയസ്സദാ പരിശ്രമബലത്താൽ
 ക്ഷോണീസുരനു വശത്താൽ
 വാണീഭൂതമനസ്സമത്ഭവമേ.

൫

ഇങ്ങിനെ പല ശോക്തൃത്വം
 തിങ്ങിന പരമേശ്വരസ്തുഭട്ടെ കാവ്യം
 എങ്ങിനെ കവിതാവിഷതു വി-
 ഉങ്ങിനവർക്കനഭിനന്ദനായീടും?

൬

ശ്രീ

വഞ്ചിശശീതി.

വ്യാധി ചുരം വായു
 പാരിശിനെതിരറ്റ ഫാലതിലകമതായ്
 ഭാരതമെന്നൊരു ഖണ്ഡം
 സാരത തടച്ചിസ്സുമുല്ലസിക്കുന്നു. ൧

അതിനുള്ളിലുണ്ടു കേരള-
 മിതി നല്ല യശസ്സിയന്നിടം ദേശം:—
 വിധി നിതരാം പ്രകൃതിയതാം
 സുതനുചിനായ് ത്തീർത്ത സുതചിരോദ്യാനം. ൨

പാരിൽ തദംശമൊന്നിനു
 ചേരത്തിവരുന്നു വഞ്ചിയെന്നു ചിരം;
 ഓരിദ്വ്യനമതിൻ മര-
 തീരത്തതിലുള്ള മനുജർ ക്ഷരണം. ൩

വരദം നിലമതിൽ നന്മഴ
 യൊരുതല്ലാ തെറ്റിടാതെ ചെറുവിടം
 വരതങ്ങി ധരണി ചൂടിയ
 മരതകമണിമാലുമായ് ലസിക്കുന്നു. ൪

സുഖപ്രദമിട്ടിക്കിന്നൊരു
 ഭൂപ്രസ്ഥലമുണ്ടു തിരുവനന്തപുരം;
 ചക്രമൊടിവിടെ വസിച്ചവ-
 രൊരുടെപ്പോലി കളിലഗ്രന്യന്മാർ. ൫

ശ്രീമദനന്തപുരത്തിൽ
 ശ്രീമദമിത്രനും തീർത്ഥാടകന്മാരും മട്ടിൽ
 സീമ ഭയപ്പെട്ടില്ലാതെ
 കാമമോം കല്പവൃക്ഷമതന്നു. ന

അതിനിവിടെ രാമവർമ്മാ-
 ഭീമ നലമൊടു നൽകിടന്നു നരരെല്ലാം;
 അതിനൊടു ഗുണങ്ങൾ വാഴ്ത്തു-
 ന്നതിനാകുന്നില്ലശേഷമജനമഹോ! റ

മൂലത്തിലിന്നു സുമനോ-
 ജാലത്താൽ സേവ്യമായുദിച്ചാക്കും
 കാലത്തിസ്സന്താനം
 ചേലാത്തനവധി ഫലങ്ങളുണ്ടു. പ

തത്ത്വതിനേതുമിവർക്കി-
 തത്ത്വതിനേതെന്നു പടുത്തും മനവും;
 സുരഭിമയം തൻ ചുകഴാൽ
 സുരഭിയിതധരീകരിച്ചു വിലസുന്നു. ൻ

നിരവധി ശഃഖകളോടിതു
 കറവില്ലാത്തുപ്രയത്തിലാമോദം
 തത്ത്വതിനേ മേലുമെന്നും
 തിരുവളമതളൊട്ടു ഭാമതൻ രമണൻ. ഹ

സൗന്ദര്യമാം നഭസ്സിൽ
 സൗഖ്യമൊടമതം ശശാങ്കമണ്ഡലമോ?
 സൗഭാഗ്യമാം സരസ്സിൽ
 സൗരഭ്യംപുണ്ടു വിലസുമംബുജമോ? ഹ

സൽഗുണമാം ജലനിധിയിൽ
 പാകം പ്രദയാൻ രത്നതല്ലജമോ?
 സൽകലയാം ശൈവലിനീയിൽ
 വായുടം വരമാം സുചണ്ഡ്യാസൈകതമോ? ൧൨

വഞ്ചിക്ഷ്യാവാസികളാൽ
 സഞ്ചിതമാം സർവ്വപുണ്യസമുദയമോ?
 വഞ്ചിച്ചു വാരിജാദാമൻ
 പഞ്ചജനാംഗം ധരിച്ചിടം പരിചോ? ൧൩

കരകൗശലവിഷയത്തിൽ
 പരമേഷ്ടിങ്ങുള്ള പരമനൈപുണിയോ?
 ധരന്യുടെ തിരുമംഗല്യാ-
 ഭരണത്തിൻ ഭാഗധേയപരിണാഹിയോ? ൧൪

ഞങ്ങളുടെ നയനങ്ങൾക്കൊരു
 മംഗലപീഠമിളകിയിൽ മറുണ്ടോ?
 ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ
 മങ്ങലകറുചതിനന്യരവിയുണ്ടോ? ൧൫

ഞങ്ങളുടെ ബാധമുഴുവൻ
 മങ്ങലമോടിങ്ങമലമന്ത്രമിതേ;
 ഞങ്ങളുടെ കാമമല്ലാ-
 ത്തിങ്ങളുമരുളുന്ന ദിവ്യമണിയുമിതേ. ൧൬

ഞങ്ങളുടെ തജകളെല്ലാം
 നീങ്ങുവതിനുള്ളൊരഗഭവരവുമിതേ;
 ഞങ്ങളുടെ സകലവിത്തവു-
 മിങ്ങുലകിൽ ദൈവമാണെ സുദൃഢമിതേ! ൧൭

നന്നായ് രസാതലാവന-
 മെന്നും ചെയ്തിയലുമി വാശിഘോരം
 തുണ്ണും ചക്ഷുശ്രമണാ-
 നഭം നൽകുവതിലൊതു വൈചിത്ര്യം? ൧൮

മുഖധരണീമണാമുൻ
 മുലം മുഖാഭിഷിക്തർ മുന്നുള്ളോർ
 മുലയിലും കീർത്തിയെ നി-
 മ്ബുലയതായ്കണ്ടു മുച്ഛയണയന്നു. ൧൯

അവധമരനാട്ടിൽനിന്നും
 ഭൂവി രഭസാൽ ചെയ്യുമത്ര വഞ്ചിക്കായ്
 നവരമൃത നൽകുന്നതു
 വിവരംവിട്ടോക്ട് വൃഷ്ടിയായ് തോന്നു. ൨൦

പാത്മിവനിമനാട നാട്ടിൽ
 പാർത്തിലല്ല ലക്ഷ്മിതൻ വിലാസമദം
 ആർത്തിയൊടെചിടയുമെത്തി-
 ക്കീർത്തിയതാം തൽസചന്തി ചൊല്ലുന്നു. ൨൧

നിദ്രാപരത, ഗദാശ്രമ-
 മിത്യാഭിപേക്ഷുന്ന നിർമ്മുഖന്മാർതന്നിൽ
 എന്തൊരതയോ കരുമാല-
 മത്താർമാതന്നാവതസ്തുദധിപതിയേ? ൨൨

വഞ്ചികരസ്ഥമതാകുകി-
 ലഞ്ചിതരസമചിടെ ലക്ഷ്മിയണവതിലും
 ഭോഗ്ദ്ധസൽഭേഷത്രത്തിൽ
 ഭോഗ്ദ്ധി വാഗ്ദ്ധതിലുമൊന്നൊരാൾക്കും? ൨൩

തൻ തനയതാനാടിലും-

ശ്രീരൂനമന്ദിരവതോത്തു കൊവിടച്ചാ
സിന്ധു നടയോളമത്തി.

ശ്രീരൂനമിമ്മട്ടിടുന്നു പകലിരവു? ൨൭

ഇവനുമചലാവനം ഭ-

ശ്യാവനസ്സുൽക്കൊടു ചെയ്തിടുന്നതിനാൽ
ഭൂമി നിതരാം തൻപുകഴിനു

ലവണാംബുധി കുറവുകണ്ടതികുന്നോ? ൨൭

വെമ്പാടു രത്നാകരതാ-

ഗാഢീയ്യാദികളിൽ മേന്മ കണ്ടുഴറി
അംബുധി നെടുവീറ്റിട്ടോ

സംപൂർണ്ണരൂപയിൽ വെളിയിൽ നിൽക്കുന്നു? ൨൮

ശീലഭരശരോപഗുണാ-

ഗ്രാലഭമിവാസചാതനിന്ദിരയ്ക്കുന്നായ്
വേലയിൽവെച്ചോത്തു രസ-

രതാലമമാക്കുന്നുപോ നിറഞ്ഞുള്ളം? ൨൭

ചലരെന്നു പേരുകേട്ടുപാ

മലർമങ്കലിവണ്ണമചലരായിവിടേ
വിലസുവതു തൽസചരീ-

തുല വരുവതിനാശ കുരളിലുൾക്കൊണ്ടോ? ൨൮

'ഭാ' മൂന്നമത്തി, പുറമേ

'മാ' മന്ദേതരമണഞ്ഞു മനസി മുദാ;

രം മന്നിടത്തിലിനിമേൽ

'യാ' മനുജേശന വരേണ്ടതതുമത്തി. ൨൯

പിരിയില്ല റൂപാനിനിമേ-
 ലർഷയാശരമ, ഞാനമധരചമച്ഛോൾ;
 ശരിയല്ലിതന്നുവച്ഛോ
 ധരയിചനെച്ഛേൻ യവായസ്സതിലേ? ൩.൦

ഭോളിഷ്ടനിവർത്ത
 ഭോളേഷം ഭവിച്ചുതവിചിത്രം;
 വസുമതി ചേരാതിവാനാട
 വസുമതിയാകില്ലതാണിഹവിചിത്രം. ൩.൧

തന്നടയ കാന്തമാരെ വി-
 ചിന്തപന്നായ് ശരഭി തിരുചനന്തപുരം
 തന്നിലുരുസംഭ്രമാത്താട
 വന്നമരുണന്നു ചിലതരയ്ക്കുന്നു. ൩.൨

മരമിലർ മൂലരൂപനുടെ
 യരരംവിട്ടു പുഷ്പപരന്നിവിടം
 മുരും പാല്ക്കടലെന്ന-
 ച്ചോറി ന്നയ്ക്കുന്നതായ്കെമിക്കുന്നു. ൩.൩

ഇനിയൊരുകൂട്ടർ ജഗൽസ്ഥിതി
 തനിയേ ചെയ്യാനാരിവനിൽ വിശ്വാസാൽ
 ഞജാരിയിവിടെ നിദ്രാ-
 പ്രണയം തേടുന്നുവെന്നു ചൊല്ലുന്നു. ൩.൪

എന്തമനന്തനിവനുടെ
 നന്മ തനിക്കൊന്നു നോക്കി വണ്ണിച്ചാൻ
 മുന്ദിതനായ്കടന്നുള-
 വമ്മധുരിപു പിൻതുടന്നുവെന്നത്രേ. ൩.൫

ഘനാലതിന്റെ ചാനമ-
 വന്നാകുന്നില്ലതാകിലല്ലാതേ
 പന്നഗപതിചോകില്ല, മ
 ഘേന്ദ്രകനിഷ്ഠനേ പിന്നെയെന്തവ്യു? ൩൩

മിണ്ടാതെന്നിന്നു രസനകൾ
 രണ്ടാലിരമുള്ളൊരുരഗപരിവൃദ്ധനും
 തിണ്ടാടമന്നുളിങ്ങനെ
 കണ്ടാലമ്മട്ടു കാശ്യപീശഗുണം. ൩൭

അതുമല്ല തനിക്കാരി-
 ക്ഷിതിപാലിങ്ങനെ ഭക്തനസുരാരി
 പതിവാലഭ്യമനമരുളി-
 ദ്വീമിവിയിൽ നന്ദിക്കു മേന്മ കാട്ടുന്നു. ൩൮

ഘര ! ഘര ! കമിച്ഛാതങ്ങനെ
 മുരഘരചരണത്തിൽ മൂലഗ്ര പഠുദയേ
 ചെതകുന്നഭക്തി; രതിനാമ
 കരകാണുന്നില്ല കടുലിന്നന്നവിധം. ൩൯

നരനല്ല ഭക്തി ധാത്രി-
 ശപരനായാലേതുമില്ല കലികാലേ;
 പറയേണ്ട പശ്ചിമപരി-
 ഷ്ഠരണമേന്നിടുകിലുള്ള പരിണാമം. ൪൦

അമ്മാതിരിയുലകിലുമി-
 ലുമാവനി കാത്തു നന്ന ധരണിപനിൽ.
 നിമ്മാലഭക്തി നിറയ-
 ന്നാമാ ! ഘരിതൻ വിലാസമാശ്ചര്യം. ൪൧

മുത്താനാരി രസാധിപ-
 നെത്തു നു സമുദ്രഭാവമെന്നോത്തോ
 അദ്ധ്യന്തനായ ചിന്തയും
 ചിത്രം നന്നായ് വിളങ്ങിടുന്നുള്ളിൽ ?

രൗ

വിത്തം മദത്തിനും ഭുജ-
 ശക്തി പരോചഭവത്തിനും വിലസും
 മത്സ്യരേണ ത്തുവന്നേ-
 തിഭിദ്യനാനാടാപുരുപനിഷത്തിളയിൽ ?

രൗ

ധാത്രി യശോഭയതായ് പുൽ-
 ഷോത്തമനാം ചക്രസേവ്യനവനീശൻ
 സപ്തദാവനതാൽപ-
 ത്യാത്താട ശംഖപ്രിയതപമിയലുന്നു,

രൗ

പാരിൽ ഭക്തൻ ഭഗവൽ-
 സാരൂപ്യമിവണ്ണമാൻതരുതമോ?
 ആരിപ്രത്യക്ഷേണ
 നേരിൽ പണിയാതെ മോക്ഷമിച്ഛിപ്പോർ ?

രൗ

ധന്യൻ ലക്ഷ്മണസേവ്യനി-
 നാനപയസംഭൃതി, ഭ്രമിജാതേശൻ
 ഇനവ്യരമരാജൻ
 പുണ്യജനങ്ങൾക്കു മോമേതേളുന്നു,

൩൩

ഇരാജാവനവരതം
 ചായയശ്ശൈന്ന ചന്ദ്രികാപുരം
 ചേതന്നാടി ലസിച്ഛി
 പ്ലാരാകൈപ്പുണ്ണാസിയാക്കുന്നു,

രൗ

സവ്ജ്ഞമൗഘിതന്നിൽ
 സവ്ത്ര ലസിക്കുമി ചലാവാനാൽ
 ഉവിക്കുകാ തമ നിര
 നിയാദംഗോമമില്ല മോലനായ്

൪൮

ഇച്ചന്ദ്രാലോകത്തുൽ
 നിശ്ചലമെത്തു കവലയാനന്ദം
 പണ്ഡിതരജ്ജവചുസ്സും
 മണ്ഡിതമാഷന്നിതിൻഗുണം ചിത്രം.

൪൯

പേർത്തും നാട്ടാർന്നിമ്പ.
 ഭൃതേകീടനം ജീവനം മേന്മേൽ;
 ഇത്ഥമൊരു ഗോത്രമില്ല മ-
 ഫതപംഗാദേതൽ ധരാന്തരഭൂത്തിൽ.

൫൦

ക്ഷത്രപനാകുമിവാൻ ന-
 ക്ഷത്രപനായിടരുതന്നെ ചിന്തിച്ചോ
 അദ്ഭുവിണനരുളിടത്തേതു
 ഹൃത്തട്ടികൾക്കുകസമ്പക്ം?

൫൧

പാത്താൻപതബുമായി
 പ്പേർത്തും പുകഴാണാരിമ്മഹിക്കിവനാൽ
 എത്തിയ പുതിയപരിച്ഛിതി
 വാഴ്ത്തും പുരുഷൻ വസിഷ്ഠവെത്രസുതൻ.

൫൨

ധന്യത പെരമൊരമാത്യരെ
 മന്നവനരികത്തണച്ചു മരുവുന്നു;
 ഉന്നതമാംകൊടുമുടിയെ
 ഷന്നകളല്ലാതെ കഴികൾ ചുഴിടമൊ?

൫൩

വെള്ളക്കാർ നൽകുന്നു ഹൃ-
 ദ്യാസം ജിഹ്വശാരിഭിദനനം ;
 ചൊല്ലാൻ തൽപുരിക്കാൽ
 മെല്ലെന്നതുകൂന്നു ഘനരസത്തേയും.

൭൪

ദുരന്ധാടടുത്തിട്ടുമിവൻ
 ദുരയിവനൊടടുപ്പതില്ലതാശ്ചയ്യം ;
 അരിയൊരു മാലയൊടൊത്തൊരു
 ഹരിയും മായാമയതപമണയുന്നു.

൭൫

ശ്രേയസ്സുഴമിവനിൽജീ
 സ്വിയെസ്സു ജീസിയെയിയെന്നേവം
 രണ്ടുവിരദം വാളങ്ങ-
 നണ്ടു നഭസ്സീറ്റി പുഷ്പവാന്മാർപോൽ.

൭൧൧

ഇവ രണ്ടുമാൻ രാജ-
 പ്രവരന്മാരില്ലനേകമിളതന്നിൽ ;
 അവരൊലസിപ്പിച്ചിരലുമൊ-
 റിവ രാജിപ്പാനിവകലണജുന്നു.

൭൭

എന്മാറോരേസ്സോടെ-
 ഷംഘാതാടുള്ള മുഖ്യപദവികളും
 ഇമ്മന്നനിൽ വിലസുന്നിതു
 നിമ്മലപുഷ്പങ്ങൾപൊലെ പൂക്കാവിൽ.

൭൮

കൃതാർത്ഥാജസമി-
 ര്ഷിതിപനു താൻ ഭദ്രദീപവ്യംമററം
 പതിവിനു ചെയ്തിലുമേതും
 കൊതിയില്ലധികം കുറം ലഭിച്ചിടുവാൻ.

൭൯

യേ മനമതിലാന്നിവനൊരു
നിയമസമജ്യാവേശേഷമുദയാക്കി;
വ്സുമതിയിതിനന്നുമുതൽ
കസമജ്യാഭാവമതഭൂതം വന്നു.

൬

അതിശിഷണന്മാരതിലെ
പ്രീതിനിധി പദമാൻ പുഷ്പരാതുലം
അതിഹ സുധമ്മാധമ്മ-
പ്രതിഷേധം ചെയ്തിടുന്നു യുഗപദമേഹം!

൭൧

ഗോഷ്ഠിയശേഷം വിട്ടി-
ശ്ലോഷിയനപ്പം ലസിച്ചു നൃതനമായ്
കോടകൾ നാട്ടിനു പോവാൻ
കോടകൾ പലതും ക്രമാൽ ചമയ്ക്കുന്നു.

൬൨

അത്ഥം നാട്ടിനു മേന്മേൽ
മെത്തുന്നു കവീന്ദ്രവാക്കിനെനവിധം;
ഇദ്ദേവകോശപുത്തിയ
മെത്തുന്നതുതൻ പദത്തിനാലധുനം.

൬൩

അന്യായം നിയതം ശ്രീ
ധന്യായതനതപമാനെന്റാരിസ്പുപനാൻ
ഇന്നായതമല്ലല്ലവു-
മെന്നൊരിത്തീർന്നിടുന്നു രണ്ടുവിധം.

൬൪

കമ്മസ്ഥിരയാമിതിനെ-
ലമ്മസ്ഥിരയാക്കി റൂപതി രണ്ടുവിധം
പ്രകൃതിത്താടു വിലസുവതവ്-
പ്രവാചത്രിശേശൻ പോലുമറിയുന്നു.

൬൫

രംരജപരിസരം ചെ
 റാരാകിലുമ്പുമനകിലവനവരെ
 പാരാതെ രാജരാജ-
 ശ്രീ രജിതരാക്ഷിടന്ന സുദൃശമയോ! ൩൩

സഖ്യാവാന്മാർ പൊകിൽ
 സംഖ്യാതീതം ധനം കൊടുക്കുമിവാൻ
 തൻകത്താൽ ക്ഷാണോക്തം
 തങ്കത്താൽ ചെയ്തിടുന്നിതഭിഷേകം. ൩൭

ഏകാന്തവിലവുമിബ്ബേ-
 ലോകാവനജാഗ്രകനമതന്വോധം
 ഏകാദശി നോൽക്കുന്നതു
 നാകാചാപ്തിക്കുതന്ന ചിലരവനെ. ൩൫

ഉപവാസം ചെയ്യുന്നോ-
 ക്കുപവാസത്തിന്നു വഴിയകറ്റി ദുഃഖം
 സപുരഷാമത്തിന്നും
 റുപനഷാമം വരുത്തിപ്പോൽ ക്ഷാമം. ൩൯

ഇമ്മാനുഷനെല്ലാതം
 സമ്മാഗ്നിയിൽ ചരിച്ചുകാണതിനായ്
 മേന്മൽ കോടതികളെയും
 നിമ്മിച്ചിടുന്നു റോഡുകളുമിവാൻ. ൪൦

തോടുകളെ നാഞ്ചിനാട്ടിൽ
 പാടേ തീർക്കുന്നുപോൽ കടിക്കാറായ്;
 മോടിയതവസാനിച്ചാൽ
 ഉടം; മുഖാമാനവർ വികസിക്കും. ൪൧

വിരചയാടു വാദ്യോന്മതം
 കുറവില്ലാതേററമഞ്ജിനീർമതം
 നിരവധി ജലാശയങ്ങളെ
 നരചരനരുളാൽ തെളിച്ചിടുന്നു പരം. 6,2

ഞാനു വഞ്ചിയുടെ നടുക്കൊരു
 തിമ്പലിയുമിപ്പൊഴുണ്ടതിൻ ധൃമം
 കേവലമലക്ഷ്മി യകമേ
 ചേവുറവുട നാ ഭീഷ്മനിശപാസം. 6,2

കൊളംബൊദ്യയേത്തിനു
 കോളംബ വരുത്തി വണ്ടിതൻ ചഴിയായ്;
 അലപ്പുഴയും മറും
 കാലപ്പിഴയാൻ തോൽക്കമതൊടിനിമേൽ. 6,2

കണ്ടുഴുന്നവരായ് പല-
 തണ്ടുതൻ കായ്കവും കുറോളിൽ
 ഹന്ത ! പരീഷകർതൻ ശു-
 ഷ്യാന്തി നിമിത്തം ജവേന തീർന്നിടം. 6,2

പ്രജകൾക്കായ് ജലസൂത്രവു-
 മചിരേണ പരിഷ്കരണസമാജമതും
 ശുചി നഗരേ പടരുവതും
 ശുചി പടരാജ്ഞമറിഞ്ഞു നൽകി ഗൃഹൻ. 6,2

നാട്ടിൽ കലാലയം സ-
 ത്രാട്ടിപ്പോളേപ്പുടത്തി രണ്ടുവിധം
 ദേവൈരമുതൽ വരുത്തി
 അജ്ഞാ ചിലവാക്കിടുന്നിതതു വീണ്ടും. 6,2

അസ്മീകൃതവിദ്യാഭ്യാസം-
 സത്തിൽക്കുറവോത്തതൈക്കുറയ്ക്കുമിവാൻ
 അസ്മീകൃതമാമതിനാൽ
 ചേർത്തും മറ്റുള്ള നൃപരെ വെല്ലുന്നു. ൭൮

അനൃതാദികൾ വലിക്കണ-
 മനൃതാദികൾ പോണമതിനിവൻ മുറുപോൽ
 തീർന്നിതു സാങ്കേതിക-
 ഭഗ്ഗ്നചരിഹാരപാഠശാലകളേ. ൭൯

സുരഹിതയാഘോര വാണി
 കസുരഹിതതപം ഭവിച്ചതോത്തകമേ
 നരപതി തദപസതിക്കൊ -
 യൊരഗ്രഹമരികത്തു തീർത്തുപോൽ മന്നേ. ൮൦

ഇവനൊരപന്യാസസഭ-
 സ്സുവാകലമുഖവാക്കി തിരുവനന്തപുരേ;
 അവിടെയധികപ്രസംഗ-
 ശ്രവണചെയ്തോർത്തൊക്കെയൊഴിയുന്നു. ൮൧

നൃഹരിയിഹ പൂവ്ലേഖാ-
 ഗ്രഹണചെയ്തതിനു പണികൾതുടരുകയാൽ
 അകമേ സുമനോവുന്ദം
 വികലതവിട്ടുള്ള തോഷമേന്തുന്നു. ൮൨

പൃഥ്വിശനുളു വനവും
 വിദ്ദുമസംശോഭി സിന്ധുസമമെന്നാൽ
 ചേർത്തും മുക്താഹലത വി.
 ചിത്രമവയ്ക്കുത്തിടുന്നു നാൾതോറും. ൮൩

ഗോത്രശനേന്തിനിലമേൽ
 പേർത്തും സ്ഥാപിച്ചതാശ്ചര്യപത്രികളേ ?
 ഗോത്രാരിയെന്നു നൃപരിൽ
 കീർത്തി നിരന്തരം ലഭിച്ചുകൊൾവതിനോ? പ്രഭ

ആയുർവേദത്തിനു പര-
 മായുവ്യുദ്ധായെ വളർത്തുമീനൃപനെ
 ന്യായത്തിനു ധന്വന്തരി
 രായംപകലും മുഷിഞ്ഞുകാത്തിടണം. പ്രഭ

പതിവായ് ഘൃഷിപ്രദർശന-
 മതുപോൽ കേതുപ്രതിഷ്ഠയിവമുലം
 അതിയായ് ടപിയാ വളർത്തു-
 ന്നിതു നൃപരൻ ഷേത്രകർമ്മപുഷ്ടി സഭാ. പ്രന

ഇമ്മട്ടു നൃപഗുണങ്ങളെ
 ധൈന്യമുളളോർക്കു വാഴ്ത്തുവാണെടുതോ?
 ബ്രഹ്മവ്യാസാഹീശപരൻ
 കമ്മാരിയിൽ വച്ചുവേണമിതു ചണ്ഡാൻ. പ്രഭ

വിധാപോലെ തന്റെ കർമ്മ-
 ക്ഷിപ്തിപാലിച്ചാനിവൻ വരും സമയം
 പ്രതിപാലിച്ചു വസിച്ചാൻ
 പ്രതിഭാലാസ്യോസ്സഭം പരശുരാമൻ. പ്രപ്ര

ഉദധിയിവനേ മുഖിമനുടെ
 പുഥിവിരെയും ഭക്ഷ്യമാക്കമതുവരെയും
 ഇതുമാട്ടാതവനെനോക്കാൻ
 കൊതിയൊടു നക്ഷത്രമണ്ണമെന്നുചിമൻ. പ്രപ്ര

ധര കാക്കന്നവർ ലക്ഷം
 വരികിലുമിവനേ ധരാനുരൂപവരൻ;
 ചെറുകിലുമനേകചാഷികൾ
 ചിറകു, ഗജത്തൽപദം സുപണ്ണനതാൻ. ൻ൦

നാപ്പത്തേഴു ശരത്താ
 യിപ്പത്തൻരാജഹംസമീമട്ടിൽ
 പാപ്പതിനാൻ സ്രീപുരുഷ-
 ഷ്ശത്തമമാതപോൽ നടപ്പു തെളിയുന്നു. ൻ൧

മുരഹര! സമാ'ഗണം' ഭൂ-
 ഹരിഹയനിനിയും ലസിച്ചിടാനേവം
 ചെരികെ രസമാകണം നിൻ
 പുരുഷത്തണാപൂണ്ണമാല മനതാരിൽ. ൻ൨

തന്ന പാതി ഗൌരിയങ്ങേ
 യ്ക്കനഷ്ടനിചന്നെട്ടു ദിശകളും പുഷ്പാൽ;
 കന്നിയൊടു ചൊരത്തുകൊണ്ടിതു
 ദിനവും ശംഭോ! വളത്തിടുക ശംഭോ! ൻ൩

ഹന്ത! വായൽഗതകീർത്തി ന-
 രേന്ദ്രപ്രഥമനിവനവനലോലനതായ്
 സന്തതമിളമേൽ പാശ്ചാൻ
 കണ്ണോകാളൻകളത്രമോർക്കേണം. ൻ൪

കടവും ദാനവുമൊരിടം
 ചെടുമൊരു വടിവാന്നിടം വിനായകനും
 മടിവിട്ടുളുരവുമിവനായ്
 ദ്രവ്യമാം നിർമ്മാണസുഖാമൃതമേളണം. ൻ൫

കൃത്തികകൾ പോറ്റിയൊടുവിൽ
 ശക്തിയൊടും താരകാരിയാർത്തിനോൻ
 ധൃതമിഷ്ട താരകമിവ-
 നെന്നത്തിക്കുക ശക്തി ധരണികാത്തിടുവാൻ. ൯൩

അമ്പലാശാസ്ത്രവിവരമെ
 സുഖശോഭാമുഖം പുണ്യ പുഷ്പലയേൽ ;
 തവ നീര സമിതിൽ വരതതു
 ശിവനൊടു വിധു ചേർന്നിട്ടുദിവ്യതനോ! ൯൪

മുച്ചക്രമപുരംതൊട്ടു നി-
 റച്ചക്രന്യാകമാരിവരെയിവിടേ
 ഇച്ഛയ്ക്കു വസതിയാണൊരു
 സച്ചിൽഗുണർ ദേവർ കനിയണം നന്യാ. ൯൫

ശ്രോതസ്സേജസ്സു യശ-
 സ്സായസ്സിവയോടുചേർന്നു മൂലനൃപൻ
 ഭ്രമസ്സുതരാം ബലവാ-
 നായിസ്സുഖമോടു വാജമോൻടണം. ൯൬

വഴുകു വഞ്ചിമഹേന്ദ്രൻ,
 കേഴുക തലമിത്രർ, സമ്മദോദധിയിൽ
 വീഴുക നാട്ടാർ, മേന്മേൽ
 ചുഴുക സുഖശസ്സു ശുഭമാന്ദിവനേ. ൯൭

ഇത്ഥം പരമേശ്വരകവി
 തീർത്തൊരു വഞ്ചീശഗീതീ മേളമൊടേ
 അത്താലാഭസഹോദര-
 നെന്നത്തിക്കുകരാഗമാക്കുമേ ചൊൽവാൻ. ൯൮

